

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060401

SLUTLIGT BESLUT
2024-11-11
Stockholm

Mål nr
M 8792-24

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Vänersborgs tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2024-06-17 i mål nr M 1247-24, se bilaga A

PARTER

Klagande

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Falkenbergs kommun
311 80 Falkenberg

Motpart

O.K.

SAKEN

Utdömmande av vite

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS BESLUT

Mark- och miljööverdomstolen undanröjer mark- och miljödomstolens dom och återförvisar målet dit för fortsatt behandling.

Dok.Id 2132443

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.avd6@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:30

YRKANDEN M.M. I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Falkenbergs kommun har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska bifalla ansökan om utdömande av vite.

Efter att Mark- och miljööverdomstolen meddelat prövningstillstånd har fråga uppkommit om O.K. delgetts ansökan om utdömande av vite och därmed om mark- och miljödomstolens dom ska undanröjas och målet återförvisas dit för fortsatt behandling.

Mark- och miljööverdomstolen har bedömt att det är uppenbart obehövligt att låta parterna yttra sig i detta avseende.

SKÄLEN FÖR MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS BESLUT

Vid handläggningen av mål om utdömande av vite i mark- och miljödomstol gäller lagen (1996:242) om domstolsärenden, se 4 kap. 2 § och 5 kap. 1 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar. Eftersom mål om utdömande av vite har stora likheter med brottmål följer av fast praxis att straffrättsliga principer ska tillämpas, bland annat de regler och principer om delgivning som gäller för brottmålsprocessen, se ”Vitespikningen” NJA 2021 s. 490.

Av underlaget i mark- och miljödomstolen framgår att ansökan om utdömande av vite har kvitterats av L.G. som är gift med O.K. Det är inte tillåtet att använda så kallad surrogatdelgivning för att delge en ansökan om stämning i brottmål, se 33 kap. 6 § rättegångsbalken och 34 § delgivningslagen (2010:1932). Eftersom O.K. inte har delgetts ansökan på ett korrekt sätt ska mark- och miljödomstolens dom undanröjas och målet återförvisas till mark- och miljödomstolen för fortsatt behandling.

Avgörandet får enligt 37 § andra stycket lagen (1996:242) om domstolsärenden inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Karin Wistrand, Mikael Hagelroth och Marianne Wikman Ahlberg samt tf. hovrättsassessorn Johan Corell, referent.

VÄNERSBORGS TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2024-06-17
meddelad i
Vänerns borg

Mål nr M 1247-24

PARTER

Sökande

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Falkenbergs kommun
311 80 Falkenberg

Motpart

P.O.A.K.

SAKEN

Ansökan om utdömande om vite på fastigheten X i Falkenbergs kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår ansökan om utdömande av vite.

BAKGRUND

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Falkenbergs kommun (nämnden) beslutade den 23 februari 2024 att förelägga O.K. att utföra följande.

- 1. ta bort gödsel som läckt ut på marken i samband med översvämmade flytgödselbrunnar och återföra gödseln till godkänd lagringsplats*
- 2. flytta flytgödsel från gödselbrunnarna placerade enligt bilaga 1 till godkänd lagringsplats för att möjliggöra vidare lagring av flytgödsel till dess att det är tillåtet att sprida flytgödsel.*

Punkt 1 och 2 är förenade med vite om 10 000 kr för vardera punkt som inte åtgärdas.

För att undgå vitespåföljd ska åtgärderna vara utförda och redovisade genom bilder på åtgärder samt gödseljournal för bortförande av gödsel om gödsel lämnats till annan verksamhet, senast 7 dagar efter beslutet delgivits verksamhetsutövaren.

Beslutet ska gälla omedelbart även om det överklagas.

Beslutet delgavs O.K. den 28 februari 2024.

YRKANDEN M.M.

Nämnden har ansökt om utdömande av vite och yrkar att O.K. förpliktigas att betala vite om 10 000 kronor. Till stöd för yrkandet anför de i huvudsak följande. Inspektör från förvaltningen har den 12 mars 2024 gjort ett uppföljande besök och konstaterat att mycket gödsel ligger kvar på marken och bedömde därmed att beslutet inte hade följts.

Nämnden bifogar foton från uppföljande besök den 12 mars.

O.K. har delgetts nämndens ansökan om utdömande av vite, men inte inkommit med något yttrande.

DOMSKÄL

Domstolen ska i ett mål om utdömande av vite pröva om det föreläggande som ansökan avser är lagligen grundat, om adressaten har fått del av föreläggandet, om det har vunnit laga kraft och om adressaten har brutit mot föreläggandet. Om föreläggandet inte har följts ska domstolen pröva om adressaten har haft faktisk och rättslig möjlighet att följa detta, eller om det har funnits giltigt hinder för underlåtenheten. Om det finns förutsättningar för att döma ut vitet enligt ovan ska domstolen även pröva om ändamålet med vitet har förlorat sin betydelse samt beakta om det finns skäl för jämkning av vitet (se bl.a. 2, 3 och 9 §§ lagen [1985:206] om viten). Ett vitesföreläggande som har vunnit laga kraft ska som huvudregel inte omprövas vid en prövning av vitets utdömande (jfr Mark- och miljööverdomstolens dom den 16 april 2015 i mål nr M 9402-14).

Nämnden har angett i sin ansökan att de vid uppföljning av föreläggandet gjort bedömningen att föreläggandet inte har följts och hänvisar till foton från uppföljning. Det framgår inte av foton på vilket sätt de visar att föreläggandet inte har följts och det framgår inte heller på något annat sätt på vilka uppgifter nämnden har grundat sitt påstående om att föreläggandet inte har följts eller hur uppföljningen har gått till.

Nämnden har därmed inte visat att föreläggandet har överträtts och det saknas därför anledning att bifalla ansökan om utdömande av vite. Mark- och miljödomstolen avslår nämndens ansökan om utdömande av vite.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (MMD- 02)

Överklagande senast den 8 juli 2024

Titti Heina

Målet har avgjorts av rådmannen Titti Heina. Föredragande har varit beredningsjuristen Julia Naij.

Hur man överklagar

MMD-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Så här gör du

1. Skriv mark- och miljödomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Mark- och miljööverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn samt aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till mark- och miljödomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Mark- och miljödomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar mark- och miljödomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Mark- och miljööverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen

När överklagandet kommer in till Mark- och miljööverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med mark- och miljödomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.